

Číslo 342
1. dubna 2019

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Národní konvent: Priority ČR
pro summit v Sibiu

Výsledky plenárního zasedání
Evropského parlamentu

Schválení reformy autorského
práva

Program evropských institucí

Schválené rámcové pozice

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Milí čtenáři,

tento týden nás opět zaměstnají práce na přípravách předsednictví ČR v Radě EU v roce 2022. Ačkoliv se může zdát, že máme ještě dostatek času, včasná příprava by měla začít tři až čtyři roky před samotným předsednictvím. ČR v něm chce samozřejmě uspět, ze zvládnutého předsednictví lze totiž těžit dlouho do budoucna, významně posílí jejich koaliční potenciál dané předsednické země i její schopnost ovlivnit vyjednávání legislativy EU. Rádná a včasná příprava je tedy naprosto nezbytná.

Bedlivě sledovat budeme tento týden nadále také vývoj v otázce brexitu. A to nejen proto, že předseda Evropské rady Donald Tusk svolal na příští středu mimořádné jednání lídrů EU-27. Ministerstvo zahraničních věcí pořádá v pátek k tématu brexitu celodenní konferenci, kde se diskutující budou zabývat různými pohledy na vystoupení Spojeného království z EU, procesem vyjednávání nebo jeho očekávanými dopady.

Rada EU v tomto týdnu pokračuje ve svých neformálních zasedáních

v předsednické Bukurešti. Dnes se scházejí ministři pro energetiku k diskuzi o budoucnosti energetických systémů v rámci energetické unie a o energetické účinnosti v kontextu směřování k udržitelnému energetickému systému. Ve středu proběhne neformální zasedání Rady pro konkurenceschopnost, na jehož programu je posilování a rozšiřování excelence prostřednictvím wideningu a strategický rámec pro spolupráci v regionu Černého moře. V pátek pak bude ve standardním i inkluzivním formátu jednat euroskupina, a sice o návrhu na rozpočtový nástroj eurozóny a bankovní unii. Téhož dne pak budou ministři financí a hospodářství na svém neformálním zasedání diskutovat priority pro příští institucionální cyklus, víceletý finanční rámec, mobilitu pracovní síly a problematiku zdanění.

Evropský parlament čeká vedle práce v politických frakcích a výborech také takzvané miniplenární zasedání v Bruselu. Na jeho programu je ochrana rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, Evropský sociální fond + a také balíček mobility.

Národní konvent: Priority ČR pro summit v Sibiu

V pátek dne 29. března 2019 se v lichtenštejnském paláci uskutečnil další kulatý stůl na téma „Priority České republiky pro summit v Sibiu“. Diskuze se zúčastnili zástupci obou komor parlamentu, státní správy, akademické, hospodářské a sociální sféry společně s odborovými svazy a zástupci evropských institucí. Odborným garantem byl Institut pro evropskou politiku EUROPEUM.

V letošním roce se 9. května uskuteční v rumunském Sibiu summit navazující na bratislavský proces, který se bude zabývat debatou o budoucím nastavení fungování Evropské unie. Důležitost tohoto setkání podtrhuje skutečnost, že se uskuteční dva týdny před volbami do Evropského parlamentu, které odstartují změny na klíčových postech v institucích Evropské unie. Kulatý stůl Národního konventu o EU se zabýval třemi základními otázkami: (1) Jak hodnotí Česká republika proces reflexe evropské integrace zahájené na Bratislavském summitu? (2) Jaké priority by Česká republika měla prosazovat na summitu v Sibiu? (3) Jaký postoj by ČR měla zaujmout k návrhům na změny v institucionálním fungování EU?

Úvodní slovo pronesl Igor Blahušiak, ředitel Odboru komunikace o evropských záležitostech, zastupující státní tajemnici pro EU Milenu Hrdinkovou.

První stanovisko prezentovala **Petra Kuchyňková** z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, která zmínila výraznou rozdílnost v názorech jednotlivých členských států ke směřování EU. Druhé stanovisko za Českomoravskou konfederaci odborových svazů prezentoval **Martin Fassmann**. Ten podtrhl zejména potřebu zaměření se na odstraňování odlišných hospodářských a sociálních disparit na úrovni členských států v příštích letech.

Poslední stanovisko k tématu prezentovala **Vladimíra Drbalová** ze Svazu průmyslu a dopravy, která vyzdvihla snahu Ministerstva průmyslu a obchodu být lídrem v posilování a podpoře vnitřního trhu. Podkladový materiál ke kulatému stolu za Institut pro evropskou politiku EUROPEUM prezentovala **Zuzana Stuchlíková**.

/Pokračování na str.2/

Pro více informací o činnosti Národního konventu o EU, najdete na webové stránce www.narodnikonvent.eu, případně na sociálních sítích - Twitteru @KonventEU, Facebooku Národní konvent o EU nebo Instagramu #Narodnikonvent. Z kulatého stolu budou vypracována

doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky.

/J. Sochor/

Výsledky plenárního zasedání Evropského parlamentu > Evropský parlament

V týdnu od 25. až 29. března se uskutečnilo druhé březnové plenární zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku. Mezi jeho hlavní body patřily autorské právo na jednotném digitálním trhu, emisní normy pro nové osobní automobily, ukončení sezónních změn času, vnitřní trh s elektřinou, finanční trestná činnost a daňové úniky a omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

Plénum minulý týden hlasovalo o reformě autorského práva. Poslanci dále přijali návrh na snížení emisí u nových osobních automobilů do roku 2030 o 37,5 % a u nových lehkých užitkových vozidel (dodávek) o 31 %. Komise původně navrhovala cíl snížení emisí u obou segmentů na úrovni 30 %. Výrobcům automobilů, jejichž průměrné emise stanovené limity překročí, bude vyměřen tzv. poplatek za překročení emisí. Text, o němž poslanci hlasovali, je výsledkem kompromisní dohody s Radou EU.

Poslanci také přijali čtyři legislativní texty týkající se trhu EU s elektřinou, které jsou součástí balíčku s názvem „Čistá energie pro všechny Evropany“. Spotřebitelé by na základě nových opatření měli získat snazší přístup k inteligentním elektroměrům i dynamickým cenám a možnost jednoduše změnit dodavatele.

Poslanci také přijali svůj postoj k ukončení střídání letního a zimního času v EU. Podpořili návrh Komise, ale samotné ukončení sezónních změn času navrhuje posunout z roku 2019 na rok 2021. Komise by také podle poslanců měla mít právo navrhnout další odklad účinnosti směrnice o (maximálně) 12 měsících, pokud by plánované úpravy času v jednotlivých členských zemích bránily řádnému fungování vnitřního trhu.

Přijata byla také legislativa, jejímž cílem je zakázat od roku 2021 prodej plastových výrobků na jedno použití (např. talířů, příborů, brček a vatových tyčinek). Schválený text směrnice stanovuje členským státům do roku 2029 cíl sběru plastových lahví na 90 % a upravuje zásadu „znečišťovatel platí“ zavedením systému rozšířené odpovědnosti výrobce, která by se měla týkat například tabákových společností či producentů rybolovných nástrojů.

Poslanci také podpořili změnu směrnice týkající se kvality vody určené pro lidskou spotřebu. K hlavním cílům návrhu, který navazuje na první evropskou občanskou iniciativu s názvem „Right2Water“ (Právo na vodu), je omezení spotřeby balené vody zlepšováním důvěry lidí ve vodu z kohoutku, podpora nabízení vody z kohoutku v restauracích a zajištění přístupu k vodě zranitelným skupinám.

Parlament také hlasoval o udělení absolutoria za rok 2017 (celkem 53 zpráv), přijal usnesení o situaci v oblasti právního státu a boje proti korupci v EU, konkrétně na Maltě a na Slovensku a podpořil závěrečnou zprávu Zvláštního výboru Evropského parlamentu pro finanční trestnou činnost, vyhýbání se daňovým povinnostem a daňové úniky (TAX3) požadující např. zřízení evropské finanční policie či orgánu pro monitorování praní peněz. Z důvodu velkého počtu pozměňovacích návrhů bylo z programu pléna staženo hlasování o sociální a tržní části balíčku mobility. Před hlasováním pléna na příštím dílčím zasedání musí být pozměňovací návrhy projednány a odfiltrovány Výborem pro dopravu a cestovní ruch. /J. Linková/

Schválení reformy autorského práva > Evropský parlament

Po téměř třech letech intenzivní diskuse a lobbování schválilo plénum Evropského parlamentu v úterý 26. března směrnici o autorském právu na jednotném digitálním trhu. Směrnici v hlasování podpořilo 348 poslanců, proti ní hlasovalo 274, dalších 36 se zdrželo. Návrh, který by poslancům umožnil hlasovat o jednotlivých pozměňovacích návrzích zvlášť, a nikoliv o směrnici jako celku, neprošel těsnou většinou pěti hlasů. Schválená směrnice by měla vejít v platnost po jejím očekávaném formálním schválení Radou EU.

Schválený dokument obsahuje řadu změn oproti původnímu komisnímu návrhu. Široce diskutovaný článek 13 (po přečíslování článek 17) zavádí právní odpovědnost platforem na sdílení obsahu za dodržování autorských práv nahraňných děl. Platformy mají obsah licencovat s autory děl a nahraňování nelegálního obsahu aktivně předcházet. Článek ve finální verzi stanovuje, že odpovědnosti se platformy vyhnou, pokud prokáží, že se snažily od autorů dostat ke sdílenému obsahu povolení.

Nově zprošťuje této odpovědnosti firmy mladší 3 let, které mají roční obrát nižší než 10 milionů korun ročně. Povinnost licencovat a odstraňovat obsah se také nemá týkat například citací či parodie. Článek explicitně vylučuje obecnou povinnost obsah monitorovat a požaduje od platforem za-

vedení mechanismu, kterým by si uživatelé mohli stěžovat na neoprávněně odstraněný obsah.

Další kontroverzní článek 11 (nyní 15) zavádí nové právo pro vydavatele novin. Výslovně nyní uvádí, že se povinnost licencovat obsah s vydavatelem netýká sdílení novinových publikací individuálními uživateli pro nekomerční účely, hypertextových odkazů a krátkých úryvků novinových článků. Směrnice novým článkem 5 také rozšířila výjimku z autorských práv pro účely vytěžování textu a dat, která původně měla platit pouze pro výzkumné organizace. V několika nových článcích také posiluje práva umělců ve vztazích se společnostmi spravujícími jejich autorská práva.

Směrnice vyvolala velký zájem občanské společnosti. O víkendu proti jejímu přijetí protestovaly desetitisíce lidí napříč EU – především v Německu –, petici proti ní podepsalo přes pět milionů signatářů. Kritici se obávají mimo jiné toho, že platformy budou schopné povinností stanoveným novým článkem 17 dostát pouze zavedením automatických filtrů obsahu, které přitom nedokáží výjimky zaručené směrnici (například parodii) rozpoznat. Zastánci směrnice naopak dlouhodobě poukazují na to, že jejich obsah v současnosti slouží k obohacení několika technologických firem, které jim za jeho sdílení patřičně neplatí. /Pokr. na s. 3/

Kontroverze kolem směrnice vzbudilo také prohlášení deseti poslanců, že chtěli podpořit oddělené hlasování o jednotlivých člancích, ač parlamentní systém zazname-

nal, že jsou proti tomuto návrhu. V případě odděleného hlasování je totiž možné, že by kontroverzní články byly z finálního textu vypuštěny. /K. Votavová/

Program evropských institucí, 2. až 9. dubna > Informace

Zasedání kolegia komisařů, 3. dubna

Sdělení o dalším posilování vlády práva v EU; nový institucionální rámec pro energetickou a klimatickou politiku do roku 2025: možnosti rozšíření hlasování kvalifikovanou většinou a reformy smlouvy o Euratomu; 4. zpráva o energetické unii; zpráva o strategickém akčním plánu o bateriích; sdělení o umělé inteligenci.

Euroskupina, 5. dubna, Bukurešť

Zasedání ve standardním i inkluzivním formátu: návrh na rozpočtový nástroj eurozóny a bankovní unii.

Rada pro zahraniční věci, 8. dubna, Lucemburk

Závěry k aktuálnímu dění v Afghánistánu, programu Východního partnerství a Venezuele.

Summit EU – Čína, 9. dubna

21. summit mezi EU a Čínou. Investice, multilaterální uspořádání světa, iniciativy na propojení EU a Číny, globální problémy týkající se bezpečnosti a lidských práv.

Rada pro obecné záležitosti, 9. dubna, Lucemburk

Přijetí závěrů o diskusním dokumentu „Směrování k udržitelné Evropě do roku 2030“, projednání aktuálního stavu implementace článku 7 TEU o hodnotách EU na Maďarsko a Polsko.

Schválené rámcové pozice ve 13. týdnu > Informace

Rámcová pozice k diskusnímu dokumentu Evropské komise „**Směrování k udržitelné Evropě do roku 2030**“ (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice ke zprávě Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů: **Režimy občanství pro investory**

a režimy pobytu pro investory v Evropské unii (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o zdroje na **zvláštní přiděl pro iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí** (vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 342, týden od 25. do 31. března 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: Kateřina Hamplová * Kontakt: newsletter@vlada.cz